

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра загальновійськових дисциплін

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Загальна тактика»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Затверджено на засіданні

Вченої ради,

протокол № 13 від 27 червня 2024 р.

Ректор

Анатолій Гетьман

Харків – 2024

Програма навчальної дисципліни «Загальна тактика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалавського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 46 с.

Розробник:

Зміївський Геннадій Анатолійович,
викладач кафедри загальновійськових дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 12 від 24 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 11 від 13 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 11 від 11 червня 2024 р.)

Начальник кафедри – Корольов Станіслав Сергійович, кандидат історичних наук, доцент

Зміст

1. Вступ	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)	12
3. Зміст програми навчальної дисципліни	12
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	23
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	23
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	23
4.3. Освітні технології та методи навчання	24
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	24
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	30
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	35
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	41
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни	45

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – підготовка військовослужбовця, який здатний застосовувати під час планування бойових дій теоретичні положення загальновійськового бою, основи управління підрозділами та вимоги керівних документів з оформлення бойових графічних документів; практично виконувати переміщення на полі бою у складі бойових груп та здійснювати управління бойовими групами в основних видах бою; застосовувати механізоване відділення, механізований взвод в сучасних умовах загальновійськового бою з урахуванням досвіду застосування підрозділів в російсько-українській війні; готовувати відділення, взвод до бойового застосування в загальновійськовому бою (тактичних діях); організовувати всебічне забезпечення бою; управляти діями, вогнем механізованого відділення, взводу під час ведення бою (тактичних дій).

Завдання - в результаті вивчення навчальної дисципліни курсанти повинні *знати*:

основи загальновійськового бою;

вимоги до управління, порядок планування бою з урахуванням процедур військового управління НАТО;

порядок оформлення бойових графічних документів;

організаційно-штатну структуру, тактико-технічні характеристики озброєння механізованих підрозділів (відділення, взвод);

роль, місце і порядок застосування механізованих підрозділів (відділення, взвод) у загальновійськовому бою;

бойові спроможності, тактико-технічні характеристики зразків озброєння доданих підрозділів та порядок їх застосування в ході бою;

порядок управління штатними та доданими підрозділами (бойова група, відділення, взвод) у ході ведення бою;

особливості організації розташування механізованого взводу;

особливості виконання завдань в сторожовій охороні підрозділами механізованого взводу;

особливості здійснення маршу механізованими підрозділами, дії підрозділів похідної охорони;

тактику дій механізованих підрозділів в оборонному бою;

особливості підготовки та ведення оборонного бою;

тактику дій механізованих підрозділів в наступальному бою;

особливості підготовки та ведення наступального бою;

вміти:

планувати дії підрозділів за процедурами військового управління НАТО;

готувати механізований підрозділ з засобами підсилення до бою (тактичних дій);

вчасно приймати рішення, ставити завдання, домагатися їх виконання;

оформлювати бойові документи взводу;

використовувати вогневі спроможності підрозділу;

управляти штатними та доданими підрозділами під час виконання поставлених завдань;

організовувати взаємодію з підрозділами родів військ і спеціальних військ у загальновійськовому бою.

1.2. Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: обов'язкова.

1.3. Пререквізити: «Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)», «Військова топографія», «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

1.4. Кореквізити: «Інженерна підготовка», «Організація військового зв'язку», «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

1.5. Постреквізити: «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

1.6. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:

ПК1. Здатність ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.

ПК2. Здатність виконувати нормативи з тактичної підготовки, передбачені для особового складу механізованих підрозділів.

ПК3. Здатність проводити роботу з організації бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).

ПК4. Здатність обґрунтовано використовувати сили і засоби, що є у розпорядженні.

ПК5. Здатність правильно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.

ПК6. Здатність творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).

ПК7. Здатність обрання обґрунтованих, нестандартних прийомів і способів дій в залежності від обстановки, що склалася.

ПК8. Здатність всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.

ПК9. Здатність ставити бойові завдання підлеглим.

ПК10. Здатність організовувати взаємодію, управління та виконання заходів всебічного забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.

ПК11. Здатність організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.

ПК12. Здатність приймати доцільні, обґрунтовані рішення на бій (дії).

ПК13. Здатність грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.

ПК14. Здатність використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його знищення.

ПК15. Здатність використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.

ПК16. Здатність організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці.

ПК17. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в сторожову охорону.

ПК18. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі.

ПК19. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.

ПК20. Здатність управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.

ПК21. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.

ПК22. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищеннем диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).

ПК23. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції.

ПК24. Здатність уміло застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.

ПК25. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні.

ПК26. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору.

ПК27. Здатність організовувати марш механізованого відділення та взводу.

ПК28. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом, призначеними в похідну охорону.

ПК29. Здатність організовувати та проводити заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження, та відновлення боєздатності підрозділів.

ПК30. Здатність організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу.

ПК31. Здатність організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу.

ПК32. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою.

ПК33. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою.

ПК34. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці.

ПК35. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході здійснення маршу.

ПК36. Здатність організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.

ПК37. Здатність вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.

ПК38. Здатність проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.

ПК39. Здатність користуватися радіо і сигнальними засобами управління.

ПК40. Здатність розраховувати бойові спроможності механізованих підрозділів.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Демонструвати уміння застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.

РН НД 1.2. Ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.

РН НД 1.3. Демонструвати навички у виконанні нормативів з тактичної підготовки, передбачених для особового складу механізованих підрозділів.

РН НД 1.4. Організовувати бій (дії) механізованого відділення та управляти ним в ході виконання завдання.

РН НД 1.5. Демонструвати уміння творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).

РН НД 1.6. Демонструвати уміння проводити роботу з організації бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).

РН НД 1.7. Всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.

РН НД 1.8. Демонструвати уміння вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.

РН НД 1.9. Проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.

РН НД 1.10. Приймати доцільні, обґрунтовані рішення на бій (дії).

РН НД 1.11. Грамотно та своєчасно ставити бойові завдання підлеглим.

РН НД 1.12. Якісно організовувати взаємодію, управління та виконання заходів всебічного забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.

РН НД 1.13. Ретельно організовувати та проводити заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження, та відновлення боєздатності підрозділів.

РН НД 1.14. Грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.

РН НД 1.15. Демонструвати уміння користуватися засобами радіо і сигнальними засобами управління.

РН НД 1.16. Обґрунтовано використовувати сили і засоби, що є в розпорядженні командира механізованого відділення та взводу.

РН НД 1.17. Правильно і всебічно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.

РН НД 1.18. Обирати обґрунтовані, нестандартні прийоми і способи дій в залежності від обстановки, що склалася.

РН НД 1.19. Уміло організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.

РН НД 1.20. Використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його знищення.

РН НД 1.21. Використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.

РН НД 1.22. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.

РН НД 2.1. Управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.

РН НД 2.2. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.

РН НД 2.3. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищеннем диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).

РН НД 2.4. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції.

РН НД 2.5. Організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу.

РН НД 2.6. Організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу.

РН НД 2.7. Організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці.

РН НД 2.8. Організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в сторожову охорону.

РН НД 2.9. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі.

РН НД 2.10. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору.

РН НД 2.11. Організовувати марш механізованого відділення та взводу.

РН НД 2.12. Організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в похідну охорону.

РН НД 2.13. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою.

РН НД 2.14. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою.

РН НД 2.15. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці.

РН НД 2.16. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні.

РН НД 2.17. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході здійснення маршу.

РН НД 2.18. Управляти механізованим відділенням та взводом, призначеними в похідну охорону.

РН НД 2.19. Якісно організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни та результатів навчання за

спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Механізоване відділення в основних видах бою (тактичних дій).

Модуль 2. Механізований взвід в основних видах бою (тактичних дій).

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
<p>Кількість кредитів ЄКТС: 6,0</p> <p>Кількість модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 180</p> <p>Тижневих годин: аудиторних – 2-6, самостійної роботи курсанта – 1-3</p>	<p>Рівень освіти – перший (бакалаврський)</p> <p>Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»</p> <p>Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»</p> <p>Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»</p>	<p>Модуль 1 Лекції: 6 Групові/тактико-стрійові заняття: 50 Самостійна робота: 28</p> <p>Модуль 2 Лекції: 4 Семінарські/тактичні/тактико-стрійові/групові заняття (вправи): 58 Самостійна робота: 32</p> <p>Види контролю: поточний контроль; семестровий контроль знань (залік); підсумковий контроль знань (іспит – 2 год.)</p>

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Механізоване відділення в основних видах бою (тактичних дій)

Основи загальновійськового бою.

Склад, призначення видів Збройних Сил України та основні види озброєння і військової техніки. Порядок проходження дисципліни. Склад та призначення

видів Збройних Сил України. Застосування видів Збройних Сил України та родів військ в об'єднаних військових операціях. Загальновійськовий бій, його складові та їх характеристика. Принципи загальновійськового бою. Тактико-технічні характеристики основного озброєння видів Збройних Сил України. Відпрацювання тактичних схем маневру підрозділами, вогнем.

Порядок відпрацювання схем, бойових графічних документів. Основні тактичні умовні знаки та основні скорочення, які застосовуються в бойових графічних документах. Порядок розробки схем та оформлення робочої карти. Умовні знаки підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України. Умовні знаки зразків озброєння та військової техніки Сухопутних військ Збройних Сил України.

Організаційна структура, озброєння і військова техніка підрозділів механізованого батальону Збройних Сил України. Призначення, організаційно-штатна структура підрозділів механізованого батальону. Форми і способи застосування підрозділів за досвідом російсько-української війни. Призначення, можливості, організаційно-штатна структура підрозділів тилового, технічного, медичного забезпечення механізованого батальону. Відпрацювання схеми організаційно-штатної структури механізованого батальону.

Тактика дій підрозділів механізованого батальону в основних видах бою (тактичних дій). Побудова оборонного бою механізованого батальону та основні тактичні показники. Побудова наступального бою механізованого батальону та основні тактичні показники. Побудова похідного порядку механізованого батальону на марші та основні тактичні показники. Розташування механізованого батальону на місці та основні тактичні показники.

Організаційна структура, озброєння і військова техніка підрозділів мотострілецького батальону збройних сил рф. Призначення, організаційно-штатна структура підрозділів мотострілецького батальону. Форми і способи застосування підрозділів збройних сил рф за досвідом російсько-української війни. Призначення, можливості підрозділів забезпечення мотострілецького

батальону. Відпрацювання схеми організаційно-штатної структури мотострілецького батальону.

Тактика дій підрозділів мотострілецького батальону збройних сил рф в основних видах бою (тактичних дій). Побудова оборонного бою мотострілецького батальону збройних сил рф та основні тактичні показники. Побудова наступального бою мотострілецького батальону збройних сил рф та основні тактичні показники. Особливості застосування зведених підрозділів, тактичних груп. Відпрацювання схем: мотострілецький взвод збройних сил рф в наступі; мотострілецький взвод збройних сил рф в обороні.

Бойові спроможності mechanізованих підрозділів. Загальні положення. Спроможності mechanізованих підрозділів по боротьбі з бронеоб'єктами противника. Спроможності mechanізованих підрозділів по знищенню живої сили противника. Маневрені спроможності. Розрахунок бойових спроможностей mechanізованого відділення за варіантами заданих комплектів сил і засобів. Вивчення нормативів з тактичної підготовки mechanізованих підрозділів.

Тактика дій mechanізованого відділення в основних видах бою (тактичних дій).

Пересування mechanізованого відділення. Загальні положення пересування підрозділів. Особливості пересування підрозділів у пішому порядку. Дії особового складу у складі бойових тактичних груп. Організація похідної охорони на марші: органи похідної охорони, склад і завдання. Дії підрозділів на марші. Відпрацювання схеми «Дії пішого дозору під час розвідки (огляду) місцевих предметів (об'єктів) на маршруті руху». Відпрацювання схеми «Техніки пересування підрозділів у пішому порядку».

Розташування mechanізованого відділення на місці. Загальні положення розташування підрозділів, особливості розташування mechanізованого відділення. Організація безпосередньої охорони. Дії особового складу у складі бойових тактичних груп, в органах безпосередньої охорони (патрулі, секреті). Сторожова

охрана, дії відділення в органах сторожової охорони. Обов'язки спостерігача. Відпрацювання схеми «Дії механізованого відділення в якості сторожового посту».

Особливості застосування механізованого відділення в урбанізованій місцевості. Порядок пересування в складі бойових тактичних груп в населеному пункті. Особливості переміщення всередині будівлі. Особливості оборони будівлі в складі бойових тактичних груп. Відпрацювання схем варіантів бойових порядків механізованого відділення у складі бойових (тактичних) груп під час дій на урбанізованій місцевості. Оборона будинку.

Оборона механізованого відділення. Загальні положення оборонного бою. Місце та роль механізованого відділення в оборонному бою. Побудова оборонного бою механізованого відділення. Підготовка оборонного бою. Ведення оборонного бою. Дії відділення з розподілом на бойові групи. Відпрацювання схеми «Побудова оборонного бою механізованого відділення». Зміст картки вогню відділення.

Наступ механізованого відділення. Загальні положення наступального бою. Місце та роль механізованого відділення в наступальному бою. Побудова наступального бою механізованого відділення. Підготовка наступального бою. Ведення наступального бою. Дії відділення з розподілом на бойові групи. Бойові порядки механізованого відділення в наступі. Відпрацювання схеми варіантів побудови бойового порядку механізованого відділення в наступі з розподілом на бойові групи.

Дії механізованого відділення під час пересування у пішому порядку. Техніки пересування у пішому порядку, під час зближення з противником. Дії дозорного відділення. Тренування у подачі команд на перешикування похідних порядків. Тренування у подачі сигналів руками під час пересування у пішому порядку.

Дії механізованого відділення під час розташування на місці. Інженерне обладнання, маскування елементів району розташування. Дії органів охорони.

Тренування у постановці завдань (спостерігачу, патрулю, секрету). Вивчення порядку дій при відбитті нападу диверсійно-розвідувального підрозділу.

Управління діями механізованого віddілення в оборонному бою. Підготовка оборонного бою. Виконання нормативів з тактичної (інженерної) підготовки. Управління діями віddілення в ході бою. Виконання нормативів з тактичної підготовки. Тренування у подачі команд управління діями віddілення та вогнем в оборонному бою. Вивчення умов виконання нормативів з тактичної підготовки. Підготовка навчальних місць.

Управління діями механізованого віddілення в наступальному бою. Підготовка наступального бою. Виконання нормативів з тактичної підготовки. Управління діями віddілення в ході бою. Виконання нормативів з тактичної підготовки. Тренування у подачі команд управління діями віddілення та вогнем в наступальному бою. Вивчення умов виконання нормативів з тактичної підготовки. Підготовка навчальних місць.

Управління діями механізованого віddілення в урбанізованій місцевості. Порядок пересування в складі бойових тактичних груп в населеному пункті. Дії бойових тактичних груп всередині будівлі. Вивчення правил виконання тактичних дій. Перегляд навчальних фільмів. Підготовка навчальних місць.

Управління діями механізованого віddілення під час виконання завдань вночі. Перехід до нічних дій. Тактичні дії віddілення за видами бою. Виконання тактичних дій (завдань) розвідки (спостереження, підслуховування), охорони з використанням технічних засобів розвідки і спостереження. Тренування у подачі сигналів (звукових, світлових) з управління діями віddілення та вогнем в наступальному бою. Вивчення характеристик та порядку роботи пристрійств нічного бачення, тепловізорів та інших технічних засобів розвідки і спостереження. Підготовка навчальних місць.

Модуль 2. Механізований взвод в основних видах бою (тактичних дій)

Тактика дій механізованого взводу в основних видах тактичних дій.

Марш механізованого взводу та дії в похідній охороні. Загальні положення. Досвід російсько-української війни. Підготовка взводу до здійснення маршу. Особливості підготовки взводу до дій в похідній охороні. Управління діями взводу в похідній охороні. Дії підрозділів взводу при потраплянні в засідку. Відпрацювання схем: «Райони, рубежі, що призначаються взводу під час здійснення маршу»; «Побудова похідного порядку взводу під час пересування у складі головних сил».

Розташування механізованого взводу на місці та дії у сторожовій охороні. Загальні положення. Досвід російсько-української війни. Підготовка взводу до розташування на місці. Особливості підготовки взводу до дій у сторожовій охороні. Управління діями взводу у сторожовій заставі та інших органах охорони. Особливості розташування підрозділів у базових таборах. Відпрацювання схем: «Розташування механізованого взводу на місці у складі роти», «Дії механізованого взводу у сторожовій заставі».

Участь у стабілізаційних діях військ та виконанні інших завдань. Особливості участі у стабілізаційних діях військ. Особливості участі у виконанні інших, визначених законодавством України завдань. Особливості підготовки взводу до участі в стабілізаційних діях військ. Відпрацювання схем: «Участь механізованого взводу в пошуку ДРС та НЗФ противника»; «Участь механізованого взводу в охороні та обороні важливих об'єктів та комунікацій».

Тактика дій механізованого взводу в оборонному бою.

Механізований взвод в оборонному бою. Місце, завдання механізованого взводу в оборонному бою. Побудова оборони механізованого взводу. Ведення оборонного бою. Вивчення досвіду застосування механізованих підрозділів в оборонному бою у ході російсько-української війни. Відпрацювання схеми «Схема опорного пункту механізованого взводу».

Підготовка оборонного бою. Організація бою. Підготовка підрозділів до бою. Зайняття оборони і підготовка опорного пункту взводу. Практична робота командира взводу у підпорядкованих підрозділах. Особливості роботи командира механізованого взводу залежно від умов переходу до оборони. Бойові документи, які розробляються у взводі під час підготовки оборонного бою.

Підготовка і ведення оборонного бою в особливих умовах. Підготовка і ведення оборонного бою механізованих підрозділів за досвідом російсько-української війни. Підготовка і ведення оборонного бою механізованих підрозділів в особливих умовах.

Перехід механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Ведення оборонного бою (комплекс групових вправ).

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Etap 1, 2. Усвідомлення отриманого завдання. Проведення розрахунку часу. Визначення першочергових заходів, які необхідно виконати для найшвидшої підготовки взводу до оборонного бою (розроблення першого попереднього бойового розпорядження). Орієнтування підлеглих щодо майбутніх дій і віддавання вказівок (доведення першого попереднього бойового розпорядження до підлеглих). Оформлення результатів усвідомлення завдання на робочій карті командира взводу. Тренування в орієнтуванні підлеглих щодо майбутніх дій і віддавання вказівок (в доведенні першого попереднього бойового розпорядження).

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Etap 3: «*Прийняття рішення на оборону (розроблення попереднього плану)*». Оцінювання обстановки (аналіз завдання). Визначення способу дій в оборонному бою (розробка варіантів дій, аналіз варіантів дій, порівняння та вибір остаточного варіанту дій). Визначення бойових завдань відділенням, доданим підрозділам і вогневим засобам. Відпрацювання замислу бою. Підготовка робочої карти до доповіді замислу (рішення).

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Етап 3: «Прийняття рішення на оборону (розроблення попереднього плану)». Доповідь замислу бою (рішення на оборону). Відпрацювання другого попереднього бойового розпорядження. Формулювання бойових завдань. Деталізація питань управління та взаємодії. Деталізація питань всебічного забезпечення дій.

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Етап 7: «Видача бойового наказу». Оформлення бойового наказу. Постановка бойових завдань підлеглим. Тренування в постановці бойових завдань підлеглим.

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Етап 5, 7. Проведення рекогносцировки. Видача бойового наказу. Тренування в постановці бойових завдань підлеглим на місцевості (на макеті місцевості).

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Етап 4, 8. Підготовка макету місцевості. Організація взаємодії, управління та всебічного забезпечення бою на макеті місцевості. Розроблення бланків позивних посадових осіб, таблиць сигналів управління та взаємодії.

Підготовка механізованого взводу до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Етап 4, 8. Підготовка підрозділу та переміщення. Перевірка готовності. Виконання нормативів з тактичної підготовки у складі взводу (відділення). Вивчення умов виконання нормативів з тактичної підготовки у складі взводу (відділення) в оборонному бою. Підготовка навчальних місць та керівників занять на навчальних місцях.

Управління діями механізованого взводу в ході ведення оборонного бою. Управління взводом під час ведення оборонного бою: знищення розвідки противника; нанесення ураження противнику, що висувається; ведення бою з

противником, що атакує; знищення противника, що намагається обійти, вклинивши у взводний опорний пункт. Бій у траншеях, участь у проведенні контратаки. Боротьба з БПЛА противника. Вироблення вказівок з підготовки взводу до нічних дій.

Управління діями механізованого взводу в ході ведення оборонного бою вночі. Перехід до нічних дій. Підготовка підрозділів до ведення оборонного бою вночі. Управління взводом під час ведення оборонного бою вночі: знищення розвідки противника; нанесення ураження противнику, що висувається; ведення бою з противником, що атакує; знищення противника, що намагається обійти, вклинивши у взводний опорний пункт; боротьба з БПЛА противника. Світлове забезпечення оборонного бою вночі.

Тактика дій механізованого взводу в наступальному бою.

Наступ механізованого взводу. Місце, роль механізованого взводу в наступальному бою. Завдання механізованого взводу в наступальному бою, їх зміст. Бойовий порядок, система вогню механізованого взводу в наступальному бою. Ведення наступального бою. Вивчення досвіду застосування механізованих підрозділів в наступальному бою у ході російсько-української війни. Відпрацювання схеми «Дії механізованого взводу в наступальному бою».

Підготовка та ведення наступального бою. Особливості роботи командира взводу з плануванням наступального бою. Особливості управління діями взводу в наступальному бою. Відпрацювання схем: «Райони, рубежі, які призначаються у наступі з висуванням з глибини», «Порядок перегрупування, заміни для зайняття вихідного положення у наступі з положення безпосереднього зіткнення з противником».

Підготовка і ведення наступального бою в особливих умовах. Підготовка і ведення наступального бою механізованих підрозділів за досвідом російсько-української війни. Підготовка і ведення наступального бою механізованих підрозділів в особливих умовах.

Наступ механізованого взводу з положення безпосереднього зіткнення з противником (комплекс групових вправ).

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 1, 2. Усвідомлення отриманого завдання. Проведення розрахунку часу. Визначення першочергових заходів, які необхідно виконати для найшвидшої підготовки взводу до наступального бою (розроблення першого попереднього бойового розпорядження). Орієнтування підлеглих щодо майбутніх дій і віддавання вказівок (доведення першого попереднього бойового розпорядження до підлеглих). Оформлення результатів усвідомлення завдання на робочій карті командира взводу. Тренування в орієнтуванні підлеглих щодо майбутніх дій і віддавання вказівок (в доведенні першого попереднього бойового розпорядження (ПБР 1)).

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 3: «Прийняття рішення на наступ (розроблення попереднього плану)». Оцінювання обстановки (аналіз завдання). Визначення способу дій в наступальному бою (розробка варіантів дій, аналіз варіантів дій, порівняння та вибір остаточного варіанту дій). Визначення бойових завдань відділенням, доданим підрозділам і вогневим засобам. Відпрацювання замислу бою. Підготовка робочої карти до доповіді замислу (рішення).

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 3: «Прийняття рішення на наступ (розроблення попереднього плану)». Доповідь замислу бою (рішення на наступ). Відпрацювання другого попереднього бойового розпорядження. Формульовання бойових завдань. Деталізація питань управління та взаємодії. Деталізація питань всебічного забезпечення дій.

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 7: «Видача бойового наказу». Оформлення бойового наказу. Постановка бойових завдань підлеглим. Тренування в постановці

бойових завдань підлеглим.

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 5, 7. Проведення рекогносцировки. Видача бойового наказу. Тренування в постановці бойових завдань підлеглим на місцевості (на макеті місцевості).

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 4, 8. Підготовка макету місцевості. Організація взаємодії, управління та всебічного забезпечення на макеті місцевості. Розроблення бланків позивних посадових осіб, таблиць сигналів управління та взаємодії.

Підготовка механізованого взводу до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Етап 4, 8. Підготовка підрозділу та переміщення (перегрупування). Перевірка готовності. Виконання нормативів з тактичної підготовки у складі взводу (відділення). Вивчення умов виконання нормативів з тактичної підготовки у складі взводу (відділення) в наступальному бою. Підготовка навчальних місць та керівників занять на навчальних місцях.

Управління діями механізованого взводу в ході ведення наступального бою. Управління взводом під час ведення наступального бою: управління взводом під час безпосереднього зіткнення з противником, перегрупування (заміни); управління взводом під час атаки переднього краю оборони противника і оволодіння об'єктом атаки, бій у траншеях; управління взводом під час ведення бою в глибині оборони противника. Управління взводом під час переслідування противника. Закріплення на вигідному рубежі. Вироблення вказівок з підготовки взводу до нічних дій.

Управління діями механізованого взводу в ході ведення наступального бою вночі. Переход до нічних дій. Підготовка підрозділів до ведення наступального бою вночі. Управління взводом під час ведення наступального бою вночі: управління взводом під час безпосереднього зіткнення з противником,

перегрупування (заміни); управління взводом під час атаки переднього краю оборони противника і оволодіння об'єктом атаки, бій у траншеях; управління взводом під час ведення бою в глибині оборони противника. Світлове забезпечення наступального бою вночі.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи;

види навчальних занять: лекція, групове заняття, семінарське заняття, групова вправа, тактико-стрійове заняття, тактичне заняття, консультація.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота курсанта є основним способом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Зміст самостійної роботи курсанта над конкретною навчальною дисципліною визначається програмою, методичними матеріалами, завданнями та настановами викладача. Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених програмою навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками задач, комплектами індивідуальних семестрових завдань, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи курсантів тощо.

Мета самостійної роботи – поглиблена вивчення теорії та практики підготовки і ведення загальновійськового бою (тактичних дій).

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах: підбір, аналітичне дослідження тематичних доктринальних документів та практики їх застосування механізмами підрозділами при підготовці і веденні сучасного загальновійськового бою, а також рекомендованої/нової наукової, навчальної

літератури; опрацювання конспектів лекцій; робота над кейсами; виконання практичних завдань; робота з інформаційними та Інтернет-ресурсами; підготовка індивідуальних робіт; самотестування; підготовка до семінарських/групових, тактико-стрійових і тактичних занять, групових вправ, колоквіумів та іспиту.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри загальновійськових дисциплін.

4.3. Освітні технології та методи навчання:

освітні технології: ігрові, інтерактивні, аудіовізуальні, ІТ-технології тощо;
методи навчання: пояснювально-ілюстраційний, репродуктивний, логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, метод Сократа, дискусія, пошукові вправи, «мозковий штурм», ситуаційний аналіз, тренування та ін.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань курсантів є поточний, семестровий та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на семінарських/групових, тактико-стрійових і тактичних заняттях, групових вправах із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування; виконання тактичних, розрахунково-графічних завдань та нормативів з тактичної підготовки; розроблення бойових документів; захист реферату за ініціативи курсанта. У 4 семестрі, за результатами якого здійснюється семестровий контроль, на занятті курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 1; 2; 3). У 5 семестрі, за результатами якого

проводиться підсумковий контроль, у ході заняття курсант може отримати оцінку за наступною чотирибальною шкалою – 0; 0,5; 0,75; 1;

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта до вивчення поточного матеріалу.

Впродовж семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *семестрового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *зalік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої курсант може отримати залік, становить 60 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до складання іспиту, становить 25 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу

i видами контрольних заходів навчальної дисципліни

«Загальна тактика» при семестровому контролі у формі заліку:

Поточний контроль		Індивідуальна робота курсантів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1			
Заняття	Колоквіум		
max 75	max 15	max 10	max 100

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу

i видами контрольних заходів навчальної дисципліни

«Загальна тактика» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль		Індивідуальна робота курсантів	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 2				
Заняття	Колоквіум	max 10	max 60	max 100
max 29	max 1			

Критерії оцінювання (залик, іспит):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
При семестровому контролі		
Поточний контроль на занятті	Max 3	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	2	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	1	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 15	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	12	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	9	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	3	Прогалини в знаннях, курсант слабко володіє матеріалом.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
Залик Зараховано	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
Не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
При підсумковому контролі		
Поточний контроль на занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	0,75	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

Колоквіум	Max 1	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	0,75	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	0,25	Прогалини в знаннях, курсант слабко володіє матеріалом.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Іспит	Max 60	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	55	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої</p>

		<p>роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	35	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
	Min 0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Оцінка індивідуальної роботи курсантів:

Реферат	Max 10	<p>Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлени в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не мітить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.</p>
	7	<p>Переважна більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не мітить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.</p>
	3	<p>Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.</p>
	Min 0	<p>Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).</p>

*4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни
Нормативно-правові акти*

1. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>

2. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

3. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 р. № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

4. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів : затв. наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 11.09.2020 р. № 140. Київ : ГК ЗСУ, 2020. 264 с.

Література

Основна література

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II : Батальйон, рота. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016. 217 с.

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III : Взвод, відділення, екіпаж танка. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016. 260 с.

3. Вішняков В. В., Дробаха Г. А., Каленський А. А., Смірнов Є. Б. Тактика : підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. 735 с.

4. Дії механізованих підрозділів з урахуванням стандартів НАТО : навч. посіб. / Д. В. Зайцев та ін. Київ : ВІ КНУ, 2021. 167 с.

5. Загальна тактика. Частина I : навч. посіб. / С. Т. Полторак та ін. Київ : КНТ, 2023. 342 с.

6. Збірник вивчених уроків бойового досвіду з рекомендаціями військовим організаційним структурам Збройних Сил України щодо

недопущення втрат особового складу (ОВТ) під час підготовки, планування та виконання бойових завдань (за бойовим досвідом, отриманим в Операції об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей) : тактична публікація. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021. 58 с.

7. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України ТП 7-00(194)11.01. Київ : КП КСВ ЗСУ, 2019. 58 с.

8. Маскування військ та об'єктів. Захист від високоточної зброї : навч. посіб. / В. В. Пугач та ін. Харків : ВІОІ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. 116 с.

9. Мельник С. М., Радченко К. А., Зміївський Г. А., Пугач В. В. Загальна тактика (солдат, механізоване відділення) : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 224 с.

10. Методичні рекомендації «Загальновійськовим підрозділам щодо боротьби з ударними БпЛА іранського виробництва «Shahed-136» («Герань-2») та РФ «Ланцет-2» (за досвідом російсько-української війни 2022-2023 років) : військова навчально-методична публікація командирам (начальникам) до використання під час виконання завдань. Київ : Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України спільно з Головним управлінням доктрина та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2023. 78 с.

11. Методичні рекомендації «Перелік та структура бойових (формалізованих) документів на КСП, які відпрацьовуються в підрозділах Збройних Сил України тактичного рівня під час планування бою (дій) та його ведення (відділення, взвод, рота, батальйон та інші рівні) (за бойовим досвідом, отриманим в Операції об'єднаних сил (раніше АТО) на території Донецької та Луганської областей)». Київ : ЦОСiМП ЗС України, 2022. 414 с.

12. Методичні рекомендації підрозділам щодо боротьби з безпілотними літальними апаратами іранського виробництва Shahed-136 (Герань-2). Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2022. 50 с.

13. Методичні рекомендації щодо роботи штабного офіцера тактичної ланки : військова навчально-методична публікація органам військового управління під час виконання бойових дій тактичного рівня. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України спільно з Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, 2019. 194 с.

14. Методичні рекомендації щодо фортифікаційного обладнання місць виконання бойових завдань підрозділами. Київ : Командування Сил підтримки Збройних Сил України, 2022. 78 с.

15. Підручник «Сержанта механізованих військ». Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021. 426 с.

16. Похнатюк С. В., Міннюков Д. В., Дзюбенко Ю. А. Робота командира механізованого взводу щодо організації бою (формалізовані документи) : навч. посіб. Львів : АСВ, 2015. 104 с.

17. Ситуаційні завдання та варіанти дій за ними для підрозділів родів військ та спеціальних військ (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)) : метод. рекомендації. Київ : ЦОСiМП ЗС України, 2019. 80 с.

18. Тактика механізованих підрозділів (механізований взвод) : навч. посіб. / Є. В. Вірко та ін. Львів : АСВ, 2014. 420 с.

19. Тактика механізованих підрозділів (механізований взвод) : навч. посіб. / С. В. Похнатюк та ін. Львів : НАСВ, 2016. 472 с.

20. Тактична підготовка механізованого батальйону : метод. посіб. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020. 166 с.

21. Таран І. А., Пугач В. В., Качан М. В., Тіхонов І. М. Методичні рекомендації для проведення групових вправ з дисципліни «Тактика» за розділом «Механізований взвод в бою» : навч.-метод. посіб. Харків : ХУПС, 2010. 52 с.

Додаткова література

1. Башинський В. Г., Тристан А. В., Телевний І. В., Нікітченко В. І. Посібник щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних

Силах України (частина 1, протитанкове озброєння). Чернігів : ДНДІ ВСОВТ, 2022. 120 с.

2. Башинський В. Г., Тристан А. В., Телевний І. В., Нікітченко В. І. Посібник щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (частина 1, стрілецьке озброєння). Чернігів : ДНДІ ВСОВТ, 2022. 180 с.

3. Використання збройними силами російської федерації керованих боєприпасів «Краснопіль»: що відомо і як протидіяти загрозі : інформаційний бюллетень. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2022. 6 с.

4. Доктрина сухопутних операцій. Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020. 102 с.

5. Доктрина «Сухопутні війська Збройних Сил України». Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020. 50 с.

6. Доктрина «Участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки». Київ : Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021. 58 с.

7. Досвід підготовки та ведення штурмових дій : інформаційний бюллетень. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2023. 6 с.

8. Інформаційний бюллетень ГШ ЗС України з вивчення та впровадження досвіду від 13.10.2022 р № 69. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2022. 2 с.

9. Особливості ведення бойових дій підрозділами окремої механізованої бригади в районі населеного пункту Соледар : інформаційний бюллетень. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2023. 11 с.

10. Особливості планування (управління) бою та тактика застосування підрозділів приватної військової компанії «Вагнер», а також рекомендацій з протидії на основі отриманого досвіду : інформаційний бюллетень ГШ ЗС України. Київ : Генеральний штаб Збройних Сил України, 2022. 6 с.

11. Поляков С. Ю., Ленкін В. М., Зміївський Г. А., Шкуропацький О. І. Збірник завдань по підготовці до практичних, семінарських, тактичних занять, групових вправ, тактичного навчання з навчальної дисципліни «Тактика» та методичних рекомендацій щодо їх виконання : навч.-метод. посіб. Харків : НУ ЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2012. 144 с.

12. Рекомендації щодо ефективної протидії тактиці дій підрозділів приватної військової компанії «Вагнер» (широкого застосування штурмових загонів) : інформаційний бюллетень. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, 2022. 10 с.

Інтернет ресурси:

1. Офіційний веб-портал Міністерства оборони України. URL:
<https://www.mil.gov.ua/>.

2. Офіційний веб-портал Збройних Сил України. URL:
<https://www.zsu.gov.ua/>.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри загальновійськових дисциплін Військово-юридичного інституту. URL:
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/555-kafedry-viiskovoijurydychnoho-institutu.html>

HEIK

Електронний курс 262 ПД «Загальна тактика» на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів. URL:
<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1143>

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	<p>ПК1. Здатність ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.</p> <p>ПК2. Здатність виконувати нормативи з тактичної підготовки, передбачені для особового складу механізованих підрозділів.</p> <p>ПК3. Здатність проводити роботу з організації бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).</p> <p>ПК4. Здатність обґрунтовано використовувати сили і засоби, що є у розпорядженні.</p> <p>ПК5. Здатність правильно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.</p> <p>ПК6. Здатність творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).</p> <p>ПК7. Здатність обрання обґрунтованих, нестандартних прийомів і способів дій в залежності від обстановки, що склалася.</p>
ЗК7. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.	<p>ПК8. Здатність всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.</p> <p>ПК9. Здатність ставити бойові завдання підлеглим.</p> <p>ПК10. Здатність організовувати взаємодію, управління та виконання заходів всебічного забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.</p> <p>ПК11. Здатність організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.</p> <p>ПК12. Здатність приймати доцільні, обґрунтовані рішення на бій (дії).</p> <p>ПК13. Здатність грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.</p> <p>ПК14. Здатність використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його</p>

	знищення.
ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	<p>ПК15. Здатність використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.</p> <p>ПК16. Здатність організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці.</p> <p>ПК17. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в сторожову охорону.</p> <p>ПК18. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі.</p> <p>ПК19. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.</p> <p>ПК20. Здатність управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.</p> <p>ПК21. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.</p> <p>ПК22. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).</p> <p>ПК23. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції.</p>
ЗК9. Здатність працювати в команді.	<p>ПК24. Здатність уміло застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.</p> <p>ПК25. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні.</p> <p>ПК26. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору.</p> <p>ПК27. Здатність організовувати марш механізованого відділення та взводу.</p> <p>ПК28. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом, призначеними в похідну охорону.</p> <p>ПК29. Здатність організовувати та проводити</p>

	заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження, та відновлення боєздатності підрозділів.
	ПК30. Здатність організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу.
	ПК31. Здатність організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу.
ЗК1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.	ПК32. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою.
	ПК33. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою.
	ПК34. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці.
	ПК35. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході здійснення маршруту.
	ПК36. Здатність організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.
	ПК37. Здатність вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.
	ПК38. Здатність проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.
	ПК39. Здатність користуватися радіо і сигнальними засобами управління.
	ПК40. Здатність розраховувати бойові спроможності механізованих підрозділів.
СК – фахові компетентності за спеціальністю (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
СК7. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми.	ПК1. Здатність ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.
	ПК2. Здатність виконувати нормативи з тактичної підготовки, передбачені для особового складу механізованих підрозділів.
	ПК3. Здатність проводити роботу з організацією бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).
СК9. Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної	ПК4. Здатність обґрунтовано використовувати сили і засоби, що є у розпорядженні.
	ПК5. Здатність правильно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.

обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.	<p>ПК6. Здатність творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).</p> <p>ПК7. Здатність обрання обґрунтованих, нестандартних прийомів і способів дій в залежності від обстановки, що склалася.</p> <p>ПК8. Здатність всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.</p> <p>ПК9. Здатність ставити бойові завдання підлеглим.</p> <p>ПК10. Здатність організовувати взаємодію, управління та виконання заходів всебічного забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.</p>
СК13. Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.	<p>ПК11. Здатність організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.</p> <p>ПК12. Здатність приймати доцільні, обґрунтовані рішення на бій (дії).</p> <p>ПК13. Здатність грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.</p> <p>ПК14. Здатність використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його знищення.</p> <p>ПК15. Здатність використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.</p>
СК16. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення, перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.	<p>ПК16. Здатність організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці.</p> <p>ПК17. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в сторожову охорону.</p> <p>ПК18. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі.</p> <p>ПК19. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.</p> <p>ПК20. Здатність управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.</p>
СК – фахові компетентності за спеціалізацією (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
СК1.3. Здатність до перенесення диференційованих фізичних навантажень;	ПК21. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і

<p>експлуатації й обслуговування техніки; прийняття рішень в ході повсякденної службової діяльності, під час мобілізації, воєнного/надзвичайного стану та в умовах ведення бойових дій.</p>	<p>взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.</p> <p>ПК22. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).</p> <p>ПК23. Здатність організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції.</p> <p>ПК24. Здатність уміло застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.</p> <p>ПК25. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні.</p> <p>ПК26. Здатність організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору.</p> <p>ПК27. Здатність організовувати марш механізованого відділення та взводу.</p> <p>ПК28. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом, призначеними в похідну охорону.</p> <p>ПК29. Здатність організовувати та проводити заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження, та відновлення боєздатності підрозділів.</p> <p>ПК30. Здатність організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.</p> <p>ПК31. Здатність вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.</p> <p>ПК32. Здатність проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.</p> <p>ПК33. Здатність користуватися радіо і сигнальними засобами управління.</p> <p>ПК34. Здатність розраховувати бойові спроможності механізованих підрозділів.</p>
<p>ВПК – військово-професійні компетентності</p> <p>ВПК2. Здатність планувати, організовувати бій та управляти підрозділом (механізованим взводом) в основних видах бою (тактичних дій).</p>	<p>ПК30. Здатність організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу.</p> <p>ПК31. Здатність організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу.</p>

	ПК32. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою.
	ПК33. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою.
	ПК34. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці.
	ПК35. Здатність управляти механізованим відділенням та взводом в ході здійснення маршу.

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РН – результати навчання за спеціальністю / спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РН 15. Працювати автономно та в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.	№ 1	<p>РН НД 1.1. Демонструвати уміння застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.</p> <p>РН НД 1.2. Ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.</p> <p>РН НД 1.3. Демонструвати навички у виконанні нормативів з тактичної підготовки, передбачених для особового складу механізованих підрозділів.</p> <p>РН НД 1.4. Організовувати бій (дії) механізованого відділення та управляти ним в ході виконання завдання.</p> <p>РН НД 1.5. Демонструвати уміння творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).</p> <p>РН НД 1.6. Демонструвати уміння проводити роботу з організаціїю бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).</p> <p>РН НД 1.7. Всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.</p> <p>РН НД 1.8. Демонструвати уміння вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.</p> <p>РН НД 1.9. Проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.</p> <p>РН НД 1.10. Приймати доцільні, обґрунтовані рішення на бій (дії).</p> <p>РН НД 1.11. Грамотно та своєчасно ставити бойові завдання підлеглим.</p> <p>РН НД 1.12. Якісно організовувати</p>

		<p>взаємодію, управління та виконання заходів всеобщого забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.</p> <p>РН НД 1.14. Грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.</p>
РН 18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності.	№ 1	<p>РН НД 1.13. Ретельно організовувати та проводити заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження, та відновлення боєздатності підрозділів.</p> <p>РН НД 1.15. Демонструвати уміння користуватися засобами радіо і сигнальними засобами управління.</p> <p>РН НД 1.16. Обґрунтовано використовувати сили і засоби, що є в розпорядженні командира механізованого відділення та взводу.</p>
РН 22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противника, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.	№ 1	<p>РН НД 1.17. Правильно і всеобщно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.</p> <p>РН НД 1.18. Обирати обґрунтовані, нестандартні прийоми і способи дій в залежності від обстановки, що склалася.</p> <p>РН НД 1.19. Уміло організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.</p> <p>РН НД 1.20. Використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його знищення.</p> <p>РН НД 1.21. Використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.</p> <p>РН НД 1.22. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.</p>
РН 1.3. Ефективно реагувати на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення та інші події.	№ 2	<p>РН НД 2.1. Управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.</p> <p>РН НД 2.2. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.</p>

		РН НД 2.3. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).
		РН НД 2.4. Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції.
РН 1.5. Виявляти навички фізичної підготовленості; експлуатації та обслуговування техніки; тактичного планування, моделювання та прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності.	№ 2	РН НД 2.5. Організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу. РН НД 2.6. Організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу. РН НД 2.7. Організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці. РН НД 2.8. Організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в сторожову охорону. РН НД 2.9. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі. РН НД 2.10. Організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору. РН НД 2.11. Організовувати марш механізованого відділення та взводу. РН НД 2.12. Організовувати дії механізованого відділення та взводу, призначених в похідну охорону.
РНвпк 2. Здійснювати підготовку підрозділу (механізованого взводу) до ведення бою (тактичних дій), управляти діями підрозділу в ході ведення бою (тактичних дій).	№ 2	РН НД 2.13. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою. РН НД 2.14. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою. РН НД 2.15. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці. РН НД 2.16. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні. РН НД 2.17. Управляти механізованим відділенням та взводом в ході

		здійснення маршу. РН НД 2.18. Управляти механізованим відділенням та взводом, призначеними в похідну охорону.
		РН НД 2.19. Якісно організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.

Додаток 3

Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни

